

Sayın .....

TOBB Yönetim Kurulu adına hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Burada değerli akademisyenlerimiz, siyasetçilerimiz, bürokratlarımız ve işin sahibi olan özel sektör üreticilerimizle birlikte, hem iktisadi hem sosyal hem de stratejik açıdan son derece önemli bir konuyu konuşacağız.

Konunun önemi, 1950'deki kişi başına düşen su miktarının, bugün nerdeyse üçte birine düşmüş olmasından kaynaklanıyor.

Dolayısıyla, 20.yüzyıla enerji kaynaklarının damgasını vurduğu gibi, 21. yüzyılın da tarım ve özellikle de su kaynaklarının etrafında şekilleneceğini bilmek, bir kehanet olmayacaktır.

1950 senesinde küremizde kişi başına düşen tatlı su stoku 17 bin ton iken, günümüzde söz konusu stok 7 bin ton düzeyine inmiş görünüyor.

İşin daha da sıkıcı tarafı, 2025 senesinde söz konusu kişi başına düşen tatlı su stoku 5 bin tonun da altına inecek olmasıdır.

Söz konusu düşüş, hem küresel düzeyde nüfus artışından, hem de dünyamızdaki kullanılabilir su stokunun azalmasından kaynaklanıyor.

Bugün için dünyamızda 1.5 milyar insan, asgari su ihtiyacının karşılanamadığı bölgelerde yaşıyor. Bu sayısının 2025 senesinde 3 milyara çıkması bekleniyor.

Doğal olarak vurgulanması gereken konu su stokunun sabit bir şey olmadığı, zaman içinde değişikliklere konu olabileceğidir.

Ancak mutlaka değinilmesi gereken konu, küresel su stokunun bir zamanlar zannedildiği gibi sonsuz bir stok olmadığıdır.

Sadece tarım sektörü, kullanılabilir tatlı su kaynaklarının yüzde 70'ne yakını kullanmaktadır.

Sanayi ve enerji üretimi yüzde 21'ini tüketir iken, hane halkları yani evler, tüketim için tatlı su kaynaklarının sadece yüzde altısını kullanmaktadırlar.

Dünyamızdaki mevcut toplam su stokunun yüzde 97'si tuzlu su; geriye kalan yüzde üçlük tatlı su stokunun ise yüzde yetmişi buzullardan kaynaklanıyor.

Görüldüğü gibi yerküremizin tatlı su stoku öyle muazzam bir stok değil; ancak, gelecekte çok düşük maliyet gerektiren yöntemler ile tuzlu sudan tatlı su üretme meselesi gerçekleşirse, insanlık bir süre daha, rahat nefes alabilir.

Gerçi bugün de, tuzlu sudan tatlı su üretebiliyor. Ama bu süreç o kadar maliyetli ki, özellikle tarımda bu dönüşmüş suyu kullanmak adeta imkansızdır.

Ülkemizde göller ve nehirlerden oluşan önemli tatlı su kaynakları mevcuttur. Ama ülkemizdeki su kaynaklarının bol ve sınırsız olduğunu, su zengini olduğumuzu düşünmek de pek doğru değildir.

Bir ülkenin su zengini sayılabilmesi için, kişi başına 10 bin metreküp su potansiyeline sahip olması gerektiği hesaplanmaktadır.

Oysa ülkemizde su potansiyeli kişi başına 4 bin metrekübün altındadır. Kişi başına kullanılabilir su miktarı ise yaklaşık 1,600 metreküp gibi düşük bir düzeydedir.

Gerçi bu rakamlar da kesin değildir. Nüfus ve yağış trendlerine göre de yıldan yıla değişmektedir.

Öte taraftan, kullanılan su miktarına baktığımız zaman, kişi başına düşen su miktarı ise 600 metreküp civarındadır.

Oysa bir kişinin gereksinim duyduğu su miktarı, en düşük düzeyde bakılsa bile, yılda kişi başına bin metreküp civarındadır.

Burada vardığımız sonuç, su kaynaklarımızı iyi değerlendirmedir.

Mevcut su kaynaklarımızın tüketilen kısmı 44 milyar metreküp kadar alınırsa, bunun 33 milyar metreküp kadarını yani yüzde 73 kadarını tarımsal amaçlı sulama için kullanıyoruz..

Bu düzeyde sulama ile de, potansiyel sulanabilir arazimizin sadece yüzde 50'sinin sulayabiliyoruz.

Tarımsal işletmelerimizin de ancak yüzde 43 kadarında tarımsal sulama yapılabilir.

Aynı şekilde tarım alanımızın ancak yüzde 16 kadarı sulanabilir. Bu da rakibimiz olan pek çok ab ülkesinin çok altındadır.

İspanya tarım alanlarının yüzde 23'ünü, İtalya yüzde 32'sini, Yunanistan ise yüzde 40 kadarını sulamaktadır.

Özetle su konusu sadece tarım için değil, ülkemizin geleceği ve vatandaşlarımızın hayat seviyesi açısından kritik bir öneme sahiptir.

Ama gerekli önlemler alınmadığı ve su kaynaklarının geliştirilmesine yönelik yatırımlar yapılmadığı takdirde, yakında su sorunları yaşamaya aday bir ülke olduğumuzu söyleyebiliriz.

Bunun sonucunda da, hem tarım hem de sanayi için temel girdi olan su sorunları nedeni ile, 'üretimeme' gibi bir yeni sorunla karşılaşabiliriz.

Bu önemli konuyu siz değerli uzmanlarımızın görüşüne bırakmak üzere, sözlerime burada son verirken, burada aslında geleceğimizi de tartıştığımızı biliyor, başta bu toplantıyı tertip eden TÜSKOOP başta olmak üzere, hepimizi, TOBB Yönetim Kurulu adına saygıyla selamlıyorum.